

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Załącznik do Zarządzenia nr .....
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia .....
poz. ....

**PROGRAM WSPÓŁPRACY
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ
PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY
O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO
I O WOLONTARIACIE
NA LATA 2024–2027**

Warszawa ..... 2023 r.

Spis treści	
WSTĘP	3
CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU NA LATA 2024–2027	3
Cel główny	3
Cele szczegółowe.....	4
ZASADY WSPÓŁPRACY	4
ZAKRES PRZEDMIOTOWY	5
FORMY WSPÓŁPRACY, O KTÓRYCH MOWA W ART. 5 UST. 2 USTAWY Z DNIA 24 KWIETNIA 2003 R. O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE	5
Pozafinansowa.....	5
Konsultacje publiczne	6
Gremia opiniodawczo-doradcze.....	7
Honorowe patronaty i udział Ministra w komitetach honorowych wydarzeń	7
Inne formy pozafinansowej współpracy z sektorem pozarządowym.....	8
Finansowa	8
Powierzenie lub wspieranie wykonywania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie (lub dofinansowanie) jego realizacji – otwarte konkursy ofert.....	8
Realizacja programów finansowanych ze środków UE (w tym m.in. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027)	9
Wsparcie dla organizacji pozarządowych zajmujących się redystrybucją żywności na cele społeczne w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)	9
ROLA KOMÓREK ORGANIZACYJNYCH MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI W ZAKRESIE KONTAKTÓW Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	9
OKRES REALIZACJI PROGRAMU.....	11
SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU	11
WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW PLANOWANYCH NA REALIZACJĘ PROGRAMU.....	11
SPOSÓB OCENY REALIZACJI PROGRAMU.....	11

WSTĘP

Organizacje pozarządowe odgrywają istotną rolę w każdym ustroju demokratycznym. Udział niezależnych od sektora publicznego podmiotów w procesach podejmowania decyzji i stanowienia prawa, wspomaga partycypację społeczną, a także może prowadzić do innowacyjnych i niekonwencjonalnych rozwiązań, przełamujących proceduralne bariery na drodze do osiągnięcia zamierzonych efektów. Dzięki doświadczeniu i wiedzy pozyskanych od strony społecznej organy administracji publicznej mogą tworzyć dobre regulacje i określać kierunki działalności, których kreowanie jest istotnym elementem funkcjonowania organizacji pozarządowych. Dla osób będących członkami tych organizacji udział w procesie decyzyjnym jest realizacją ich praw obywatelskich, dlatego tak ważne jest ujęcie w ramy programowe współpracy pomiędzy administracją a stroną społeczną.

Program współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, zwany dalej „Programem”, jest opracowywany na podstawie art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹. Działanie to zostało uwzględnione w *Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030*, która jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki rolnej i rozwoju obszarów wiejskich państwa prezentującym cele, kierunki interwencji oraz działania, jakie powinny zostać podjęte w perspektywie roku 2030². Działanie w tym zakresie zostało również podtrzymane w projekcie aktualizacji ww. Strategii.

Opracowywaniu tego dokumentu przyświecała idea kontynuacji sprawnej i efektywnej współpracy z organizacjami pozarządowymi opisaną w Programie współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na lata 2021–2023.

CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU NA LATA 2024–2027

Cel główny

Kontynuowanie sprawnej i efektywnej współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zwanego dalej „Ministrem”, z organizacjami pozarządowymi, m.in. poprzez określenie zasad i priorytetów tej współpracy oraz sposobów jej realizacji tak, aby mogły być tworzone lepsze rozwiązania,

---

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 571

² Jednym z działań jest skuteczniejsze wykorzystanie różnych form partnerstwa i współpracy instytucji [Działanie NR 3.4.8. w kierunku interwencji 3.4. Budowa i rozwój zdolności do współpracy w wymiarze społecznym i terytorialnym (cel szczegółowy trzeci SZRWRiR 2030)]

uwzględniające potrzeby wszystkich zainteresowanych stron i ukierunkowane na realizację dobra wspólnego.

Realizacja programu powinna przyczynić się do jeszcze efektywniejszego wykonywania misji i wizji Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z którymi powinno być ono przyjaznym urzędem, który realizuje zadania odpowiadające na potrzeby interesariuszy, jako instytucja skuteczna, stabilna, ciesząca się zaufaniem oraz posiadająca trwałą zdolność uczenia się.

Cele szczegółowe

1. Doskonalenie współpracy Ministra z organizacjami pozarządowymi w oparciu o zasady pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności oraz równości szans.
2. Efektywne włączenie organizacji pozarządowych i obywateli w proces podejmowania decyzji i stanowienia prawa (w tym tworzenia polityk publicznych).
3. Upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi.

ZASADY WSPÓŁPRACY

Współpraca Ministra z organizacjami pozarządowymi odbywa się w szczególności z uwzględnieniem zasad określonych w art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Są to:

ZASADA POMOCNICZOŚCI – problemy powinny być rozwiązywane na możliwie najniższym, odpowiednim szczeblu społecznym. Dzięki temu osoby doświadczające trudności mogą mieć wpływ na ich przezwyciężenie. Jednocześnie powoduje to ograniczanie interwencjonizmu administracji do wymiaru koniecznego. Zasada ta jest jednocześnie gwarancją partycypacji społecznej w procesie decydowania i współzarządzania.

ZASADA SUWERENNOŚCI STRON – polega na tym, że strony mają prawo do autonomii i odrębności w definiowaniu i poszukiwaniu sposobów rozwiązywania problemów i zadań. W wypadku relacji państwa z organizacjami pozarządowymi oznacza to, że obie strony powinny respektować swoją niezależność w działaniu.

ZASADA PARTNERSTWA – polega na ścisłej współpracy między administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi realizującymi wspólne cele na rzecz społeczeństwa. W myśl tej zasady, zakłada się istnienie efektu synergii, zgodnie z którym połączone działania są gwarancją osiągnięcia najlepszego rezultatu.

ZASADA EFEKTYWNOŚCI – środki publiczne powinny być wydawane w sposób racjonalny. Oznacza to świadome i celowe, oszczędne oraz planowe dysponowanie powierzonymi zasobami.

Istotą niniejszej zasady jest wybór najefektywniejszej metody gospodarowania przy osiągnięciu rezultatów najwyższej jakości.

ZASADA UCZCIWEJ KONKURENCJI – opiera się na założeniu, iż zarówno instytucje reprezentujące administrację publiczną, jak i organizacje pozarządowe mają równe szanse i takie same prawa w rywalizacji o możliwość wykonania danego zadania publicznego. Konsekwentne kierowanie się niniejszą zasadą ułatwia wybór najlepszego realizatora. Zasada ta implikuje unikanie konfliktu interesów.

ZASADA JAWNOŚCI – zakłada wzajemne i rzetelne informowanie stron o planowanych kierunkach działań, budując tym samym obustronne zaufanie i przyczyniając się do tworzenia partnerskich relacji.

Ponadto współpraca Ministra z organizacjami pozarządowymi powinna opierać się na zasadzie wzajemności. Oznacza to, iż Minister zobowiązuje się do stosowania ustalonych partnerskich reguł współdziałania. Jednocześnie oczekuje się od organizacji pozarządowych zapewnienia wysokich standardów jakości prowadzonych działań, racjonalnego wykorzystywania powierzonych funduszy, dywersyfikacji źródeł finansowania, rzetelności przedstawianych danych i faktów, przewidywalności i konsekwencji w działaniach, koordynacji działań oraz gotowości do otwartego i rzeczowego opiniowania działań ze strony administracji publicznej.

ZAKRES PRZEDMIOTOWY

Program wspiera i ułatwia współpracę Ministra z organizacjami pozarządowymi w zakresie obszarów działań należących do jego właściwości wymienionych w ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej³ oraz rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi⁴. Zgodnie z tymi przepisami, Minister kieruje czterema działami administracji rządowej: rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne i rybołówstwo.

FORMY WSPÓŁPRACY, O KTÓRYCH MOWA W ART. 5 UST. 2 USTAWY Z DNIA 24 KWIETNIA 2003 R. O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE

Program identyfikuje dwie podstawowe kategorie współpracy Ministra z organizacjami pozarządowymi: pozafinansową i finansową.

Pozafinansowa obejmuje m.in. takie formy współpracy jak:

---

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 2512

⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 716

- 1) konsultacje publiczne;
- 2) gremia opiniodawczo-doradcze;
- 3) honorowe patronaty i udział ministra w komitetach honorowych.

Minister konsultuje z organizacjami pozarządowymi projekty aktów normatywnych oraz innych dokumentów opracowywanych w Ministerstwie.

Konsultacje publiczne mają służyć uwzględnieniu opinii społeczeństwa obywatelskiego w procesie stanowienia prawa.

Prowadzone są one w sposób otwarty i powszechny, przy jednoczesnym zapewnieniu obywatelom możliwości wypowiedzenia się oraz otrzymania rzetelnej odpowiedzi na zgłoszone uwagi (każda organizacja pozarządowa ma możliwość przedstawienia opinii w zakresie konsultowanego projektu).

Organizator konsultacji zwraca szczególną uwagę, aby zagadnienia konsultowanego projektu były napisane zrozumiałym językiem. Odpowiedzi na zgłoszone uwagi powinny być udzielone w sposób merytoryczny, rzetelny, w trybie indywidualnym lub zbiorczym.

Wszystkie konsultacje publiczne przeprowadzane w Ministerstwie powinny opierać się o upowszechnione w administracji następujące zasady:

- dobrej wiary, zgodnie z którą organizatorzy konsultacji są otwarci na odmienne zdanie uczestników konsultacji, również w zakresie zgłaszanych przez zainteresowane strony uwag, opinii oraz propozycji zmian w założeniach konsultowanych projektów. Ważna jest tutaj obustronna współpraca oraz zrozumienie odmiennych racji;
- powszechności, co oznacza, że konsultowane projekty są dostępne publicznie w taki sposób, aby każdy obywatel mógł się z nimi szczegółowo zapoznać oraz wyrazić swój pogląd (np. w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa);
- przejrzystości, w myśl której informacje o celu, przebiegu oraz wyniku konsultacji muszą być powszechnie dostępne; organizator dba o to, aby wszystkie zgłoszone uwagi oraz odpowiedzi organizatora były jawne, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej⁵;
- responsywności, gdzie każdemu obywatelowi zgłaszającemu swoją opinię/uwagę do założeń konsultowanego projektu należy się rzetelna i merytoryczna odpowiedź udzielana bez zbędnej zwłoki, nie wykluczając przy tym możliwości udzielania odpowiedzi zbiorczych;

---

⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 902

- koordynacji – aby konsultacje mogły zostać przeprowadzone w sposób prawidłowy, powinny one być koordynowane przez tzw. gospodarza konsultacji; jest on odpowiedzialny za kwestie merytoryczne oraz organizacyjne w procesie przeprowadzania konsultacji;
- przewidywalności – procedura przeprowadzania konsultacji powinna być określona w sposób przejrzysty i zrozumiały dla każdego obywatela, z uwzględnieniem okresu na dokonanie analizy nadesłanych uwag; konsultacje powinny trwać, co do zasady, nie krócej niż 21 dni;
- poszanowania interesu ogólnego, co oznacza, że ostateczne założenia konsultowanego projektu, niezależnie od liczby odmiennych opinii, powinny uwzględniać przede wszystkim dobro ogólne oraz interes publiczny.

Gremia opiniodawczo-doradcze

Współpraca Ministra z sektorem pozarządowym odbywa się również przez dialog w ramach gremiów opiniodawczo-doradczych. Przykładami takich gremiów są m.in.:

- Rada Produkcji Ekologicznej;
- Rada ds. Oznaczeń Geograficznych i Gwarantowanych Tradycyjnych Specjalności;
- Zespół ds. Turystyki Wiejskiej;
- Komisja ds. Środków Ochrony Roślin;
- Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027;
- Komitet Monitorujący program Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021–2027;

MRiRW prowadzi dialog także w ramach prac Porozumienia Rolniczego – platformy porozumienia i dialogu, forum wymiany poglądów, propozycji legislacyjnych. W ramach Porozumienia Rolniczego funkcjonuje obecnie 14 zespołów tematycznych.

Honorowe patronaty i udział Ministra w komitetach honorowych wydarzeń

Jedną z form pozafinansowej współpracy z organizacjami pozarządowymi jest przyznawanie honorowych patronatów Ministra. Patronat jest przyznawany w celu podkreślenia szczególnego charakteru danego przedsięwzięcia. Co do zasady patronaty przyznawane są przedsięwzięciom niekomercyjnym o wysokim poziomie merytorycznym, mającym bezpośredni związek z zakresem działalności oraz wartościami reprezentowanymi przez Ministerstwo. Patronat honorowy może być przyznany przedsięwzięciom, które mają zasięg, rangę oraz znaczenie międzynarodowe, ogólnopolskie lub regionalne. Zasięg lokalny jest dopuszczalny w szczególnych przypadkach. W szczególnych wypadkach Minister może objąć patronatem przedsięwzięcie organizowane przez podmiot komercyjny lub wyrazić zgodę na udział w Komitecie honorowym takiego przedsięwzięcia, jeżeli gwarantuje ono wysoki poziom merytoryczny, nie jest nastawione bezpośrednio na zysk oraz zostanie uznane za istotne z punktu widzenia polityki informacyjnej i edukacyjnej resortu.

Decyzja Ministra w sprawie objęcia patronatem honorowym jest podejmowana na podstawie złożonego przez zainteresowanego wniosku, który dostępny jest na stronie internetowej Ministerstwa.

Inne formy pozafinansowej współpracy z sektorem pozarządowym

Obok wymienionych i opisanych powyżej przykładów, Minister współpracuje z organizacjami pozarządowymi na zasadach pozafinansowych również poprzez m.in.:

- 1) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności przez organy administracji publicznej i organizacje pozarządowe;
- 2) organizację wspólnych konferencji i seminariów;
- 3) merytoryczne wsparcie dla organizacji pozarządowych;
- 4) inicjowanie lub organizowanie szkoleń poszerzających wiedzę organizacji pozarządowych w zakresie możliwości realizowania zadań publicznych, a także podnoszących umiejętności korzystania ze środków programów pomocowych;
- 5) popularyzację działalności organizacji pozarządowych na stronach internetowych administracji publicznej i w mediach społecznościowych;
- 6) pomoc organizacjom w nawiązywaniu współpracy z administracją publiczną;
- 7) pomoc w nawiązywaniu współpracy międzynarodowej.

Finansowa, polega m.in. na zlecaniu organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych i przekazywaniu na ten cel środków finansowych (dotacji). Współpraca ta obejmuje m.in. takie formy jak:

- 1) powierzanie lub wspieranie wykonywania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie (lub dofinansowanie) jego realizacji – otwarte konkursy ofert;
- 2) realizację programów finansowanych ze środków Unii Europejskiej (UE) - (w tym m.in. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027);
- 3) wsparcie dla organizacji pozarządowych zajmujących się redystrybucją żywności na cele społeczne w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO).

Powierzanie lub wspieranie wykonywania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie (lub dofinansowanie) jego realizacji – otwarte konkursy ofert

Minister współpracuje z organizacjami pozarządowymi przez wsparcie realizacji zadań publicznych, które odbywa się przez organizację otwartych konkursów ofert. Podstawą prawną do ogłoszenia otwartego konkursu ofert jest art. 13 ust. 1 w związku z art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Realizacja programów finansowanych ze środków UE (w tym m.in. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027)

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 organizacje pozarządowe mogą aplikować o środki pomocowe w ramach poszczególnych instrumentów, na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych, jak i związanych z transferem wiedzy i działalnością informacyjną z zakresu PROW 2014–2020 oraz PS WPR 2023–2027, jeśli spełnią warunki kwalifikowalności oraz kryteria wyboru określone w Programie lub Planie.

Wsparcie dla organizacji pozarządowych zajmujących się redystrybucją żywności na cele społeczne w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)

W ramach inwestycji A1.4.1 KPO, za którą odpowiada Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zaprogramowano wsparcie dla organizacji zajmujących się redystrybucją żywności na cele społeczne. Wsparcie jest skierowane do organizacji pozarządowych, o których mowa w art. 3 ust. 2 i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wykonujących działalność w zakresie nieodpłatnego przetwarzania, przechowywania, redystrybucji żywności na cele społeczne lub wydawania bezpłatnych posiłków, których działalność nie jest nastawiona na osiągnięcie zysku i banków żywności, prowadzących działalność polegającą na zbieraniu żywności wciąż zdatnej do spożycia i rozdzielaniu jej nieodpłatnie wśród osób potrzebujących.

ROLA KOMÓREK ORGANIZACYJNYCH MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI W ZAKRESIE KONTAKTÓW Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Współpraca komórek organizacyjnych z organizacjami pozarządowymi dotyczy, m.in.:

- 1) konsultacji dokumentów strategicznych oraz wypracowywania rozwiązań w zakresie zmian polityk UE i polityk krajowych w obszarze rolnictwo, rybołówstwo, obszary wiejskie, rynków rolnych, innowacyjności, nauki oraz doradztwa rolniczego;
- 2) ich udziału w organizowanych przez Ministerstwo warsztatach/seminariach/konferencjach spotkaniach bądź szkoleniach;
- 3) identyfikacji rynków będących w sferze potencjalnego zainteresowania polskiej branży rolno-spożywczej (ze względu na realne zainteresowanie importerów rynku docelowego określonymi polskimi produktami, z uwzględnieniem oceny ekonomicznych perspektyw i realnej możliwości lokowania na tych rynkach polskiej produkcji);

- 4) identyfikacji barier w dostępie do rynków a także utrudnień, z jakimi spotykają się polscy eksporterzy sektora rolno-spożywczego na danym rynku;
- 5) informowania organizacji rolniczych na temat rolnych aspektów polityki handlowej Unii Europejskiej oraz prowadzonych przez Komisję Europejską negocjacji handlowych z krajami trzecimi;
- 6) rozwoju rynków rolnych oraz struktur wspierających sprzedaż krajowych towarów rolno-spożywczych;
- 7) regulowania stosunków umownych w ramach łańcucha dostaw towarów rolno-spożywczych;
- 8) przetwórstwa i przechowalnictwa rolno-spożywczego oraz mechanizmów regulacji rynków rolnych;
- 9) wymiany informacji na temat sytuacji na rynkach rolnych oraz na temat problemów na tych rynkach w celu proponowania rozwiązań na rzecz poprawy warunków gospodarowania uczestników rynku;
- 10) informowania uczestników rynków o prowadzonych negocjacjach na forum UE w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) i zasięgania ich opinii w odniesieniu do propozycji legislacyjnych dotyczących reformy WPR oraz stanowiska MRiRW w tej sprawie;
- 11) wymiany informacji o funkcjonowaniu rynków energii, w szczególności wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- 12) zasięgania opinii nt. projektów aktów prawnych, wytycznych, stanowisk, projektów aktów prawnych UE, projektów dokumentów kierunkowych UE oraz innych;
- 13) rozwoju rynku produktów rybołówstwa i akwakultury oraz przetwórstwa rybnego, a także dostępu do tego rynku;
- 14) funkcjonowania systemu ubezpieczenia społecznego rolników i konsultacji projektów zmieniających przepisy w zakresie tego systemu oraz wymiany informacji na temat dostępności dla rolników i mieszkańców wsi pozaubezpieczeniowych instrumentów zabezpieczenia społecznego;
- 15) zapewnienia dialogu społecznego z samorządem rolniczym, związkami zawodowymi rolników indywidualnych, społeczno-zawodowymi organizacjami rolników i organizacjami pozarządowymi sektora rolnego;
- 16) realizacji zadań publicznych związanych z wyrównywaniem szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z obszarów wiejskich;
- 17) rozwoju i promocji turystycznych funkcji obszarów wiejskich, w tym w zakresie rozwoju turystyki wiejskiej, agroturystyki i ekoturystyki, kreowania turystycznego wizerunku polskiej wsi oraz budowania kapitału społecznego i kadrowego turystyki wiejskiej w Polsce;
- 18) analizy zjawisk i przemian społecznych na polskiej wsi.

OKRES REALIZACJI PROGRAMU

Program współpracy Ministra z organizacjami pozarządowymi jest programem wieloletnim i będzie realizowany w latach 2024–2027.

SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany przez działania opisane w części dotyczącej „Formy współpracy”. Realizacja Programu będzie monitorowana przez komórkę organizacyjną odpowiedzialną w Ministerstwie za przygotowanie Programu. Na podstawie pisemnych informacji, składanych przez komórki organizacyjne MRiRW do dnia 10 marca roku następującego po danym roku realizacji programu, przygotowywane będą roczne sprawozdania z realizacji Programu.

Roczne sprawozdania z realizacji Programu będą ogłaszane w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa corocznie do dnia 30 kwietnia.

WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW PLANOWANYCH NA REALIZACJĘ PROGRAMU

Realizacja Programu w latach 2024–2027 nie będzie wiązała się z poniesieniem przez Ministerstwo dodatkowych kosztów.

Działania na rzecz Programu będą podejmowane w ramach zadań własnych komórek organizacyjnych MRiRW i środków na nie przeznaczonych.

SPOSÓB OCENY REALIZACJI PROGRAMU

Ocena realizacji Programu będzie opierać się na następujących kryteriach (w perspektywie rocznej):

- 1) liczba procesów konsultacji publicznych, przeprowadzonych zgodnie z zasadami konsultacji, w których udział wzięły organizacje pozarządowe;
- 2) liczba wspartych inicjatyw/działań/projektów, w tym otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego;
- 3) liczba patronatów honorowych przyznanych przez Ministra organizacjom pozarządowym i innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego;
- 4) liczba przeprowadzonych wydarzeń typu warsztaty/seminaria/konferencje/spotkania/szkolenia organizowanych przez Ministra, w których uczestniczyli przedstawiciele organizacji pozarządowych;
- 5) liczba komitetów, grup, zespołów, rad, komisji, w które zaangażowane są organizacje pozarządowe.